N°. 76. A°. 1843.

VRIJDAG, den 22sten SEPTEMBER.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

NEDERLANDEN.

HAARLEM, 17 Julij.

(Vervolg en Slot van No. 75.

Daarna heeft ook de heer Dijkgraaf van dat kollegie, de heer Mr. van Hees van Berkel, zich in de volgende bewoordingen doen hooren:

»Na de zoo welsprekende taal van den geachten voorzitter der Meer-commissie, kan het welligt van mijne zijde vermetel schijnen, nog het woord te willen voeren.

Bij het aanschouwen echter van het groote werk der droogmaking, hetwelk reeds eeuwen geleden in de gedachten van velen leefde, reeds eeuwen geleden de stoutste geesten bezig hield en vervulde, maar nimmer werd ondernomen, gevoel ik mij, als Dijkgraaf van Rijnland, genoopt mijne opregte hulde toe te brengen, en aan de natie, onder welke het thans wordt tot stand gebragt, en aan het bestuur, onder welks leiding het heden wordt daargesteld.

Ja opregte hulde aan de natie, die alzoo toont van den ondernemings-geest harer groote voorouders niet geheel en al verstoken te zijn, maar op het voetspoor van deze, weelderige gronden aan de vloeden tracht te ontrukken; doch ook hulde tevens aan het bestuur, dat de werkzaamheden der droogmaking leidt, en door geene bezwaren of moeijelijkheden zich van deze taak laat afschrikken.

De dag van heden, waarop de eerste steen aan het gebouw gelegd wordt, hetwelk de *Leeghwater* zal bevatten, is een heugelijke dag. —

Op denzelven wordt voor het Nederlandsche volk een gedenkteeken van onvergankelijken roem gesticht; op denzelven zijn naam aan eene der stoutste ondernemingen van dezen tijd verbonden. — De Meer commissie moge fier zijn van alzoo door haren arbeid te hebben bijgedragen tot den roem des lands. Het moet haar gevoel strelen van op deze wijze eenen lichtstraal te hebben bijgezet aan het donker tafereel, hetwelk heden het vaderland in vele andere opzigten aanbiedt.

Hetgeen de geachte voorzitter der Meer commissie wel van de medewerking van Rijnland heeft willen zeggen, was aan dat collegie bijzonder aangenaam. — Bij eene plegtigheid immers, als die van heden, verkrijgt elk woord eene blijvende waarde. Het gaat niet verloren, maar wordt opgeteekend in dat gedenkboek, hetwelk nog aan den versten nakomeling zal verkondigen, op welk eene wijze het groote werk der droogmaking van het Haarlemmer meer werd aangevangen. — Was nu het hoogheemraadschap van Rijnland reeds oorspronkelijk, in het belang van zijnen waterstaat, tegen de droogmaking, het heeft later, toen tegen zijnen gevoelen aan, tot dezelve was besloten, door inschikkelijkheid het werk der Meer-commissie trachten te verligten. — De beste verstandhouding is daardoor steeds bewaard gebleven, en de groote onderneming der droogmaking allezins bevorderd. — Met de meest vriendschappelijke gevoelens jegens elkander bezield, kunnen Rijnland en de Meer-commissie zich daarvan de openlijke getuigenis geven.

Moge nu Nederland van het werk der droogmaking de beste vruchten genieten! Mogen de vruchtbare landsdouwen, die uit de waterplassen zullen verrijzen, bijdragen tot de welvaart en den rijkdom des lands! Moge de droogmaking der Haarlemmer-meer, vooral ook aan Nederlands waterstaat nuttig en voordeelig zijn! Dan zal gewis elk onzer dit uur zegenen, door de overtuiging, dat er een in de daad nuttig en onvergankelijk werk werd gesticht, en dat zij die het stichtten, mannen van talenten, Nederlanders waren!

Het geheel leverde een schoon en trotsch gezigt op. Het schoone weder, de zamengevloeide menigte, de uitgespannen tenten, de vlaggen en wimpels, die allerwegen, niet alleen op het werk, maar ook van een groot aantal boeijers en andere vaartuigen wapperden, alles vereenigde zich, om een treffend en vrolijk geheel daartestellen, hetgeen nog verlevendigd werd door de fraaije muzijk van het 1ste regiment lanciers, te Leyden in garnizoen, en door het luide gejuich en de kreten *leve de Koning*, door de toeschouwers met geestdrift aangeheven. Na den afloop der plegtigheid heeft de heer Gevers van Endegeest, de uitgenoodigde autoriteiten, benevens de leden der Commissie, bij zich op den huize Endegeest vereenigd, en op een prachtig diner onthaald,

— Van 's Gravenhage, wordt gemeld:

» Particuliere berigten uit Lissabon, met den jongsten post aangebragt, verzekeren, dat, zoo er een oogenblik vrees mogt hebben bestaan, dat, de woelingen in Spanje eenigen weerklank in Portugal zouden kunnen vinden, deze vrees thans verdwenen is. Noch in eene der steden, noch op het platte land, was de rust ook slechts een oogenblik gestoord geworden; en zoowel de door het bestuur genomene voorzigtigheids maatregelen, als de afkeer van de overgroote meerderheid der bevolking tegen alle aanranding op de openbare orde, gaven den besten waarborg. Het vertrouwen in de algemeene aangelegenheden had gedurende de laatste zes maandelijksche zitting der beide Kamers door den bezadigden geest, welke steeds derzelver beraadslagingen kenmerkte, veel gewonnen. Veelvuldige, en ten deele zeer uitgebreide industriële ondernemingen zijn in den jongsten tijd daargesteld, welke grooter voordeel beloven naarmate er behoefte aan derzelver fabricaten bestond, en de waarde, zoo der nationale schuldbrieven als van de landerijen en gebouwen, was aanzienlijk geresen. De schatkist biljetten, welke vroeger niet anders dan met een aanzienlijk verlies op het kapitaal konden geplaatst worden zijn thans niet veel minder in waarde dan het meest soliede handelspapier. Nog dezer dagen heeft de bank aan den minister van financiën aangeboden om eene vrij aanzienlijke som tegen zes pCt (vijf pCt. interest en één pCt. commissie op één jaar) te willen nemen, hetgeen wezenlijk als een blijk van groot vertrouwen mag beschouwd worden, daar de directie der bank niet slechts volkomen afhankelijk is van de regering; maar zich vaak zelfs vijandig tegen dezelve getoond heeft. De aanwezigheid van vele aanzienlijke vreemdelingen in de hoofdstad bragt veel geld onder de nijvere klassen in omloop het vorstelijke echtpaar, prinses Clementine van Orleans en haar gemaal, hielden zich met de koninklijke familie op het koninklijke paleis van Cintra op, alwaar men nog een ander jonggehuwd paar, den prins de Joinville met zijne schoone Brazilaansche keizers dochter, de wittebroods-weken dacht te zullen zien doorbrengen.

» De oogst, zoo van granen als van allerhande fruit, beloofde uitmuntend te zijn. Men betreurt echter, dat, naar het zich laat aanzien, de wijn slechts tegen lage prijzen koopers zoude vinden. Intusschen hadden, tot de gedrukte prijzen, voorname Engelsche huizen aanzienlijke inkoopen van dit product doen bewerkstelligen, waaruit men wilde afleiden, dat, zoo de onderhandelingen met Engeland, omtrent wijzigingen in het tarief, voor het oogenblik geschorst zijn, er toch veel hoop bestaat, deze weldra met een beter gevolg hervat te zullen zien. Overigens hadden de ontvangsten bij de tol kantoren te Lissabon en Oporto, gedurende de maand Mei 410¼ Contos (p. m. 92 500 ponden sterling) bedragen, en daar deze zuivere ontvangsten van omstreeks een millioen ponden sterling jaarlijks in de eerste plaats tot voorziening in de behoeften der instelling voor het openbaar crediet moeten strekken, zoo zullen de verminderingen in het tarief in geen geval aanzienlijk zijn. De rente der buitenlandsche schuld, op verlangen van sommige kapitalisten thans ook te Lissabon betaalbaar gesteld zijnde zoo worden de met 1°. dezer verschenen interest-bewijzen alsnu, tegen den prijs van den wissel op Londen berekend, bij de instelling van het openbaar crediet hier, in klinkende munt betaald, mits ééne maand voor den vervaltijd hier aangekondigd zijnde. — Er is hier geen gebrek aan kapitalen, en indien het vertrouwen zich slechts handhaaft, zullen binnen weinige jaren vele der thans in Engeland en elders geplaatste nationale schuldbrieven in het bezit van kapitalisten van het land zelfs gekomen zijn."

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Julij.

Het *Journal des Débats* meldt het volgende uit Spanje:

» De tijdingen, welke uit Madrid ontvangen, doen ons overhellen om te gelooven dat, ondanks het appel, aan de schutterij gedaan: ondanks het in staat van beleg stellen der hoofdstad, in een woord ondanks al de militaire maatregelen, door de regering genomen, al de partijen bedacht zijn, om eene botsing, die bloed zou moeten kosten, te vermijden. Het ministerie *Mendizabal* zelf zou schijnen tot onderhandelingen genegen te zijn, want men verzekert, dat de gouverneur van Madrid zich in persoon bij generaal Aspiroz vervoegen wilde, om te trachten zich met hem te verstaan. Men meldt dagelijks, dat het korps van den staf gezamenlijk zijn afscheid genomen heeft.

» De telegraaf berigten, door het avond,

bad gegeven en die tot den 14den loopen bevestigen al wat men omtrent het plan van generaal Aspiroz voorzien had. Men ziet, dat Narvaez tegen den 15den met eene aanzienlijke magt voor de hoofdstad verwacht wordt. Waarschijnlijk zal op dat oogenblik ook het korps van generaal Urbina nabij genoeg zijn, om met de twee eerstgenoemde generaals zamen te werken.

» De gewigtigste daadzaak is, dat het ontwerp om den zetel der regering naar Andaluzië over te brengen en koningin Isabella II daarhenen te voeren, volstrekt onuitvoerlijk geworden is, wat ook in den grond de bedoelingen van het ministerie *Mendizabal* mogen wezen.

» De schutterij en het stedelijk bestuur van Madrid hebben de zaak van den regent nog niet verlaten: maar zij hebben allerstelligst het besluit aan den dag gelegd, om zich tegen het vertrek der koningin te verzetten. Er zijn provinciale junta's, die nog verder gegaan zijn; die van Burgos, bij voorbeeld, heeft den 11den een' iegelijk tot verrader van het vaderland verklaard die het zoo dikwerf vermelde ontwerp daartoe mogt pogen ten uitvoer te brengen. Het lot van den regent en van het ministerie Mendizabal schijnt dus, en uit een militaire, en uit een staatkundig oogpunt, beslist. De ontknooping kan nog eenige dagen achterblijven; maar, in den tegenwoordigen toestand van zaken, blijft aan de Madridsche regering geen red middel meer over.

» Generaal Narvaez marcheert van Valencia noordwaarts naar Daroca en Calatayud, en van daar naar Madrid in het middenpunt des lands, is eene der snelst uitgevoerde en ongemeenste bewegingen. Den 1sten Julij met iets minder dan 4000 man en 300 ruiters van Valencia uitgerukt, heeft hij te Teruël den generaal Enna geslagen; wiens legerkorps hij bijna geheel in zijne gelederen heeft zien overkomen; vervolgens heeft hij zijne beweging van Saragossa voortgezet, overal de bataljons van Seoane en van Zurbano opzamelende, en werd nu tegen den 15den met bijna 10.000 man te Madrid verwacht. Zijne laatste beweging van uit Calatayud is zoo wel beraamd en met zoo veel geheimhouding uitgevoerd geworden, dat de bijzondere brieven, langs geheel de linie geschreven, er geen gewag van maken, terwijl de telegraaf ons meldt, dat die beweging reeds ten einde gebragt is.

» Men ziet overigens, dat de regent even snel zich van Madrid poogt te verwijderen, als generaal Narvaez poogt die stad te naderen. Na dien langen en moeijelijken marsch van Albacete naar Val de Penas volbragt te hebben, zou hij, volgens de berigten, andermaal de Sierra Morena zijn overgetrokken en den weg nemen naar Baylen, ongetwijfeld bedoelende binnen Kadix te vlugten.

» Het nadeel, door van Halen voor Sevillië geleden en zijn excentrische aftogt naar Kadix, zullen Espartero's toestand, aangemerkt de voortgangen, welke de opstand onophoudelijk in Andaluzië maakt zeer hagchelijk doen worden.

» Reeds berigtte, onder dagteekening van den 4den Julij, de politieke chef van Jaën, dat eene kolonne opstandelingen, van Grenada opgerukt, onder bevel van kolonel Fernandez, Andujar bemagtigd had, en dat die kolonne uit de regementen Asturias, Cuenca en el Rey bestond.

» De regent staat dus tegenwoordig, met een korps van ongeveer 3000 man, meer dan 75 uren gaans van Madrid, gescheiden van zijnen onderbevelhebber van Halen en gevaar loopende, op zijnen weg de kolonne van den overste Fernandez, als ook het leger der opstandelingen van Concha te zullen vinden, welke laatste, volgens de jongst ontvangene berigten van Grenada naar Sevilië op marsch is."

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 17 Julij.

Eene zeer opmerkelijke anomalie heeft zich dit jaar in het anders regelmatige stijgen van den Nijl vertoond. De eerste dag van het wassen des Nijls valt, sedert onheugelijke tijden, terstond na het zomersolstitium in; te Kaïro bemerkt men dit verschijnsel gewoonlijk tusschen den 1sten en 10den julij. Dit jaar is echter het stijgen der rivier in den nacht tusschen den 5den en 6den mei, dus twee maanden vroeger dan naar gewoonte, begonnen. Dit stijgen heeft slechts vier dagen geduurd en hierop is het water weder gevallen en valt nog gestadig, zoo als dit ook anders gewoonlijk tegen het solstitium het geval is. De geschiedenis kent geen voorbeeld van zulk een vroegtijdig wassen des Nijls, en er zijn slechts een paar voorbeelden bekend, dat, kort na de regelmatige overstrooming, nog eene tweede heeft plaats gehad; zoo als ten tijde van Cleopatra en in het jaar 1737. De Nijl-overstrooming is anders zoo regelmatig als dit bij eenig natuurverschijnsel slechts mogelijk is, en bij geen ander verschijnsel van meteorologischen aard voorkomt.

— Omtrent de vorsten verkiezing op de weide van Topschidere wordt aan de *Augsburger Allgemeine Zeitung* geschreven: Nadat de firman van den grooten heer nogmaals aan de vergaderde afgevaardigden was voorgelezen, gingen deze — buiten de geestelijkheid en de primaten ten getale van 2800 — tot eene verkiezing over. De stemmen werden niet naar de hoofden, maar distriktsgewijze gegeven; daarbij heerschte tamelijke rust en orde. De keuze viel eenparig op Kara Georgewitsch. De vreugde, welke zich daarover openbaart is onbeschrijfelijk, en de heer von Liven heeft, door zijne goedberekende toegevendheid jegens de heerschende partij, eene populariteit verkregen, van welke men zich naauwelijks een denkbeeld kan maken. De geestdrift voor dezen diplomaat is zoo groot, dat alles nevens hem, zelfs het enthusiasme voor den nieuw verkozen vorst, in de schaduw treedt, zoodat de baron von Lieven thans de meest gevierde man van Servië is. Ik behoef hier niet bij te voegen, hoe gustig zulks op de stemming jegens Rusland terugwerkt. Zulk een' snel bewerkte herovering der openbare meening is te bewonderen, hoezeer niet onbegrijpelijk daar, waar eene voorbijgaande hartstogt op de menigte werkt. Wanneer de heer von Lieven op eigen gezag zoo gehandeld heeft, dan heeft hij een meesterstuk volbragt, dat in St. Petersburg erkend zal worden. Dit is echter niet aan te nemen, en het schijnt, dat hij naar bepaalde instructien gehandeld heeft, en dat de verklaring: » Rusland is niet voornemens zich tegen den persoon van Georgewitsch te verzetten, in geval hij wettig verkozen wordt" den ondergang tot de nieuwe gedragslijn heeft uitgemaakt. Want eensdeels ware zulk eene verklaring overbodig, daar zij van zelf sprak; en anderdeels bleek uit dezelve dat men eene restauratie der familie Obrenowitsch voor onuitvoerbaar hield, weshalve eene verzoening met de andere partij voor de herstelling van den Russischen invloed in Servië noodig zal hebben geschenen. Deze verzoening is nu voltooid, en de uitkomst heeft welligt de vooraf gemaakte berekeningen ver overtroffen.

ADVERTENTIËN.

De Fungerende CURATORS bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zullen op HEDEN den 22sten dezer, des namiddags ten 4 ure, in het lokaal van het Departement, publiekelijk door den Vendumeester S. A. C. F L U, doen opveilen, de *GOEDEREN* gevonden in de volgende *desolate* Boedels; als:

GEORGE FRANCISCUS BEVERL[…] FREDRIK ADRIAAN VAN DINTER, W[…] HELMINA ISABELLA van BRAND[…] DIRK JURIAAN DE BOSE, HEND[…] ANDREAS SAMSON, JUSTUS VAN S[…] NIS OTTO CORNELISZOON, LOU[…] MARTIJNTJE SCHROMMER, JOH[…] BERNHARD HENDRIK POHL, MART[…] WEIJS, FANNIJ van FRIDERICI, O[…] CAREL KRACK, P. A. VAN DER UPWI[…] JOHAN FREDRIK DE NEEFF, FRED[…] ELIAS MULDER, LUBERTUS JOH[…] NES NACK STULEN; voorts eenige st[…] ken Hout, liggende voor het Erf […] den Heer L. A. DE MESQUITA, to[…] hoorende aan den *desolaten* Boedel JOH[…] BERNHARD HENDRIK POHL; in w[…] Boedels geene genoegzame Goederen […] vonden zijn, om Crediteuren optero[…]

Paramaribo, den 22 *September* 1843.

C. KAERSENHOUT,
2de Commies.

(25907) Wordt bij inschrijving te KO[…] aangeboden:

25 balen schoone	KATOE[…]
1 baal geele	van Pla[…]
8 balen vuile	*ANNA CA[…]*
1 baal vuile Sea Island	*HARINA[…]*

En *plus minus* 6000 ℔ gebroken KOFF[…] van Plant. *JAGTLUST*.

De inschrijvings-billetten zullen aang[…] nomen worden ten Kantore van d[…] ondergeteekende tot Maandag den 25st[…] dezer, des morgens 10 uur; liggende […] monsters aldaar ter bezigtiging. — H[…] hoogste bod goedgekeurd wordende, zull[…] voormelde Producten voor risico d[…] Kooper of Koopers aan 's Lands Wa[…] worden geleverd; zullende voor elk[…] Koffijzak *f* 1,20 betaald worden.

Paramaribo, den 21 *September* 1843.

A. KENNEDIJ qq. c. s.

(25894) Bij de ondergeteekend[…] te bekomen:

Blaauwe-, bruine- en zwart[…] lakensche JASSEN; zwarte satijn[…] VESTEN, *supra fijn* zwart Laken[…] een assortiment Mans- en Jongen[…] SCHOENEN, Meisjes- en Kindere[…] dito, Vrouwen- en Kinderen Kou[…] sen., *fijn* BOEKJES STREEP, groote pullen PATENT OLIE, *extra fijne Frankforter* Speelkaarten, Rhijn Wijn in kistjes van 12 flesschen; EAU DE COLOGNE en diverse GOEDEREN meer.

H. J. POSNANKI,
geb. CONTENT.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 18den dezer, het Schip Anna Maria Henriette, Kapt. H. F. Zeijlstra, van Amsterdam, hebbende 38 dagen reis; Passagier: Jan Herman Hille.

Den 20sten, de Nd. Am. Brik Sarah Ann, Kapt. A. Bates, van Gloucester, 41 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 20sten, het Schip Susanna Maria, Kapt. E. Meijer, naar Amsterdam; lading: 362 vaten Suiker, 32 balen schoone en 10 dito vuile Katoen, 11 vaten Arrowroot, 1273 pond oud Lood, 2 kisten Maderawijn en 2 dito Roodewijn.

IN TEXEL GEARRIVEERD.

Den 27sten Julij, het Schip Paramaribo, Kapt. J. C. Töpper. — Den 30sten, het Schip Kolonist, Kapt. H. de Bel. — Idem, het Schip Adolph Frederik, Kapt. G. Zwanenburg, (van Nickerie.) Den 31sten, het Schip Concordia, Kapt. J. H. Witt. — Allen van hier.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & Co.